

همکاری روسیه و آلمان عامل بازدارنده آمریکا در قفقاز جنوبی

با توافق میان برلین و مسکو به نظر می رسد قفقاز جنوبی در آینده ای نه چندان دور شاهد بازیگر جدیدی به نام آلمان در عرصه تحولات پیش رو خواهد بود.

آران نیوز: آنگلا مرکل دیروز در حالی میزبان رئیس جمهور روسیه بود که روابط هر دو کشور در نتیجه سیاست های تهاجمی آمریکا بیش از پیش به یکدیگر نزدیک شده است. آلمان به عنوان تنها اقتصاد پویای حوزه یورو بار اتحادیه اروپا را به لطف صنایع پیشرفته بر دوش می کشد. شاید بتوان گفت اقتصاد کشورهای اروپایی سوای آلمان و برخی کشورهای کوچک، حال و روز چندان خوشی ندارد از یونان ورشکسته گرفته تا پرتغال و اسپانیا و ایتالیایی که در حالت رکود اقتصادی به سر می برند و با رشد اقتصادی بسیار ناچیز سالانه لاجرم در پشت صنایع غول آسای آلمان و در زیر چتر اتحادیه اروپا پنهان شده اند. به لحاظ سنتی و از آغاز قرن بیستم آلمان ها به نحوی خود را صاحبان و یا حداقل متولیان اروپای واحد می دانند. این ادعا در دو جنگ جهانی و به فاصله دو دهه از سوی آلمان ها برای اعمال قدرت بر تمامی اروپا با اتکا به قدرت سخت امتحان شده است و در هر دو مورد به نحوی چوب روس ها و آمریکایی ها برای ناکام گذاشتن این رویای آلمانی، لای چرخ آلمان ها بوده است. بعد از پایان جنگ جهانی دوم و شکست نازی ها، شاید کمتر کسی می توانست تصور کند که روح تحقیر شده ملت آلمان که زیر بار هزینه ها و غرامت های سنگین جنگی تحمیل شده از سوی متفقین دوباره پس از گذشت 6 دهه از زیر خاکستر جنگ بلند شده و خواهد توانست دوباره مدعی حق زمامداری خود بر کل اروپا اینبار نه با توسل به نظامی گری بلکه به مدد تکنولوژی جدید و اقتصاد پویای خود خواهد شد. اما آلمان علی رغم تمامی دشواری های موجود در طول این چند دهه و بار مالی تحمیل شده بر دوش این کشور از سوی متحد غربی خود آمریکا توانست این مهم را عملی کند. به نظر می رسد درگیری لفظی ترامپ و مرکل در نشست اخیر ناتو در بروکسل نقطه عطفی در روابط آمریکا و آلمان و حتی شاید آمریکا و اروپا خواهد بود. اتخاذ موضع متفاوت با آمریکا در موضوع برجام، حمایت تمام قد آلمان از ترکیه در جنگ اقتصادی آغاز شده علیه این کشور از سوی ترامپ، موضع تند برلین در قبال زیاده خواهی های واشنگتن در ترکیب ناتو و دست آخر استقبال گرم مرکل از پوتین در پایتخت آلمان از آغاز دور جدیدی از روابط آلمان و اروپا با دیگر کشورهای جهان دارد. یکی از مهمترین موضوعات مورد مذاکره میان مرکل و پوتین در دیدار اخیر، عضویت گرجستان در ناتو و گسترش ناتو در نزدیکی مرزهای روسیه و همچنین کریدور گاز شمال 2 بوده است. و دقیقاً بعد از اتمام این جلسه سخنگوی دولت آلمان از سفر آنگلا مرکل به کشورهای گرجستان، ارمنستان و جمهوری آذربایجان در تاریخ 23 ماه اوت خبر داد. محوریت سخنرانی ها و مذاکرات مرکل در سفر به این سه کشور قفقاز جنوبی، منابع انرژی آذربایجان و همچنین مساله قره باغ خواهد بود. موضوع مهم در این میان نزدیکی مواضع آلمان و روسیه بر سر تامین انرژی مورد نیاز اروپا از طریق کریدور گاز شمال 2 بوده است که نشانگر اقدام مستقل برلین در قبال مسکو و به دور از فشارهای آمریکاست. موضوعی که وزیر سابق آلمانی از آن به عنوان وحشت آمریکا یاد کرده و گفته بود که آمریکایی ها از به هم رسیدن تکنولوژی آلمان و منابع عظیم انرژی روسیه وحشت دارند. دومین موضوع مهم سفر غیر مترقبه ی صدراعظم آلمان طی چند روز آینده به قفقاز جنوبی است. قفقاز جنوبی یکی از مهمترین نقاط ژئوپلیتیک در جهان و از نقاط تقابل روسیه و آمریکا در جهان است. ورود نرم آلمان به این منطقه پس از گذشت دهه ها (پس از جنگ جهانی اول و دوم) و البته شاید با هماهنگی روسیه بیانگر این نکته است که پوتین به عنوان طراح متبهر تقابل های چند وجهی، در قفقاز نیز آمریکا را علاوه بر قرار دادن در تقابل با قدرت های منطقه ای از جمله ایران و ترکیه، در تقابلی آشکار با آلمان و اروپا قرار خواهد داد. قفقاز به واسطه عبور کریدور گاز جنوب که گاز جمهوری آذربایجان و شاید در آینده ای نه چندان دور گاز ترکمنستان و دیگر کشورهای آسیای مرکزی را به اروپا انتقال خواهد داد از اهمیت ویژه ای برای اروپا از بعد تامین انرژی خواهد داشت. در این میان حل عادلانه موضوع قره باغ در اولویت کشورهای اروپایی شاید به رهبری آلمان خواهد بود. و علاوه بر تلاش های مسکو و واشنگتن برای حل این مناقشه به سود منافع ملی خود اینبار آلمان نیز پس از گذشت دهه ها برای خارج شدن از لاک اتحادیه اروپا و ورود به مسائل بین المللی آستین ها را بالا خواهد زد. این موضوع با توجه به رفتار تهاجمی آمریکا در قبال روسیه، اتحادیه اروپا، ترکیه و ایران این کشور را در قفقاز جنوبی نیز در تنگنا قرار خواهد داد. شاید قفقاز جنوبی اولین نقطه تقابل میان آلمان و آمریکا در خارج از اروپا خواهد بود.